

Rozmari Petek

Da je Jeruzalem v Sloveniji, so brali Nemci v uglednem časopisu Frankfurter Allgemeine Zeitung (FAZ) z več kot 800 tisoč naročniki tiskane izdaje dnevnega časopisa, ob tem ima še enajst milijonov naročnikov spletne. Kmalu zatem so začele deževati "nemške" rezervacije na vinorodnem območju ormoškega Jeruzalema. Za objavo reklame v takšnem časopisu bi sicer odšteli vsaj 80 tisoč evrov. Brali so o nekdanjem predsedniku države **Borutu Pahorju**, ki je kot šolar simuliral potres. O **Primožu Rogliču** in njegovi družini, o fenomenu Slavku Avseniku, mladem celjskem manekenu **Janu Fondi**, ki na modnih odrih navdušuje z nožno protezo, nazadnje o slovenskem Elvisu, ki ga je na oder postavil celjski dramski igralec **Renato Jenček**. "Članek o mesarju Elvisu je že 15. članek, ki so ga ravno pred kratkim v FAZ objavili letos. Običajno objavi-jo enega do dva na mesec," opisuje **dr. Gerald Hühner** iz Zavoda Discimus Lab, ki skupaj z ženo **dr. Monico Hühner** bdi nad mladimi novinarji. Pravzaprav je takšna produkcija šele zadnja leta, ko je "sponzorstvo" nad projektom ponudila Mestna občina Celje. "Od takrat smo podvojili število objavljenih član-kov," poudari.

Kako razlikovati dejstva od lažnih novic

Preden članek zagleda luč sveta v nemškem časopisu, včasih mine pol leta, pove. Najprej s člani projekta - mladimi novinarji (poleg srednjih šol v projektu sodeluje tudi nekaj osnovnih šol) predebatirajo teme, ki bi lahko bile zanimive. Ta komunikacija poteka v angleškem jeziku. Intervjuji so opravljeni v slovenščini, članke običajno napišejo v angleščini, nato pa jih prevedejo v nemščino.

"Danes smo bombardirani z informacijami"

A najboljšežnejši del niso prevodi, temveč preverba dejstev. "Mladi se morajo naučiti, da je razlika med informacijo in resnico. Informacija je denimo, da je Slavko Avsenik visok 2,5 metra. Pa je to resnica? Ne. Pomembno je mlade naučiti razlike, kaj je propaganda, kaj pa prava informacija, ki temelji na dejstvih in številkah. Zato nobenega članka ne pošljemo v objavo brez temeljitega pregleda dejstev. Ker, navsezadnje, mi moramo zaščititi mlade avtorje, saj so njihova imena zapisana pri člankih," izpostavi Gerald Hühner.

Projekt, ki je bil prvotno namenjen nemškim študentom, je prav sogovor-

Prav članek o Renatu Jenčku, njegovi monodrami Mesnica Elvis in največjem slovenskem imitatorju Elvisa Presleyja Oskarju Trobcu je ta mesec izšel v Allgemeine Zeitungu. Foto: Rozmari Petek

SLOVENSKI DIJAKI PIŠEJO ZGODBE

Članke bere enajst milijonov Nemcev

Zakonca Hühner slovenske dijake učiata novinarstva in preverjanja dejstev – a ne s predavanji, temveč z dejanji. Ob tem se mladi učijo dveh jezikov, Nemci pa spoznavajo skrite zanimivosti Slovenije, ki jih prej ali slej privabijo v Slovenijo

nik, ki je nekoč delal kot radijski novinar, razširil preko meja Nemčije. "Napisal sem koncept, kako to implementirati med tistimi, ki se učijo nemščine. Da naredijo nek tekst ne le za učitelje, ampak za objavo. Kot nekakšen most med gostiteljsko državo in bralci Allgemeine Zeitunga," opisuje. "Moj cilj je vedno bil prepričati mlade, da sta branje in pisanje vitalna za življenje. Še posebej zdaj, ko smo pred izzivom socialnih medijev in umetne inteligence, ko ljudje ne vedo, kako ločiti med dejstvi in 'lažnimi novicami'. Da ne predavamo mladim, kar je pravo novinarstvo, ampak da se učijo s tem, ko to počnejo."

Kvaliteta se plača

Njihovi članki - 50 so jih v FAZ objavili od leta 2020 - so te dni na ogled v Osrednji knjižnici Celje. Z ustreznimi prevodi, seveda. "Projektu sem se priključila, ker sem želela izboljšati znanje tujega jezika. Odnosla sem več, kot sem pričakovala. Kako od ideje priti do članka, je neprecenljiva izkušnja," je povedala **Ema Holešek**, ki je v FAZ kot soavtorica objavila že štiri reportaže. "Včasih sem razmišljala, da bi bila novinarka, potem sem šla v druge vode, sodelova-

nje v tem projektu pa me je spet poneslo k novinarstvu," je dodala **Zoja Štancar Risteski**. "Moj pogled na medije je sedaj drugačen. Sedaj vem, kako se to dela," je nadaljevala. Pa mladi še berejo časopise? "Zdi se mi, da se to malo vrača," je odgovorila, Ema Holešek pa je dopolnila: "Danes smo bombardirani z informacijami. Zdi se mi, da novic skoraj ne moreš zgrešiti. Kako pa pridejo do tebe, v kakšni obliki, koliko so vero-

Svet morda ne bo boljši, bo pa vedel, kje je Slovenija

Prispevki, ki jih mladi pišejo, so del redne ponedeljkove izdaje Frankfurter Allgemeine Zeitunga. "Gre za enega od dveh največjih nemških dnevnih časopisov v Nemčiji. Njegovi bralci veljajo za dobro izobražene in pogosto tako imenovane odločevalce, vplivneže s področja politike, gospodarstva, kulture in športa. Ima velik ugled, kar mladim pomaga pri odpiranju vrat do intervjuvancev. Projekt Mladi pišejo morda ne bo naredil boljšega sveta, bo pa morda naredil svet, ki bo bolje poznal Slovenijo," se je z besedami poigral Gerald Hühner. "Zelo dobro pripravljeni članki mladih o Sloveniji nam vsem skupaj pomagajo, da Slovenijo promoviramo kot lepo, atraktivno, inovativno deželo in izjemno deželo. Nemčija je z več kot milijon prenočitvami najpomembnejši trg za slovenski turizem," je ob tem dodala vodja predstavništva STO v Nemčiji **Rebeka Kumer Bizjak**, ki se je udeležila otvoritve razstave v celjski knjižnici.

Pridružuje se Velenje

V projekt Mladi pišejo, ki ga s pomočjo mentorjev na šolah izvajata Monica in Gerald Hühner, se s tem letom vključujejo tudi posamične šole z Velenja. V Celju pri projektu sodelujejo tri srednje šole in dve osnovni. "Ekipe so mešane, sestavljene iz učencev in dijakov iz različnih šol. Tudi to je super, saj se tako povezujejo srednješolci in osnovnošolci. Vsak lahko nekaj svojega prispeva. Osnovnošolci imajo še več odkrite radovednosti, srednješolci pa že kakšno izkušnjo več, kakšen globlji pogled na stvari," je projekt opisala ena od mentoric **Greta Jenček**.

